

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

รอบรู้ เรื่องโรคและภัยสุขภาพ กับ สดร.6

ฉบับที่ 17/ 2568

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

เตือน ระวังโรค ไข้ปวดข้อยุ่งลาย แคะโดนกัดครั้งเดียว อาจป่วยยาวเป็นเดือน

ในช่วงนี้พื้นที่ภาคตะวันออกมีฝนตกต่อเนื่อง และตกหนักในบางแห่ง ส่งผลให้บางพื้นที่มีแหล่งน้ำขัง นำมาซึ่งแหล่งเพาะพันธุ์ของลูกน้ำยุงลาย เป็นสาเหตุของการเกิดโรคติดต่อนำโดยแมลงได้ เช่น โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา และโรคไข้ปวดข้อยุ่งลาย

สำหรับสถานการณ์ของโรคไข้ปวดข้อยุ่งลาย หรือโรคชิคุนกุนยา ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 6 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 2 สิงหาคม 2568 พบรายงานผู้ป่วย จำนวน 19 ราย ในพื้นที่จังหวัด 5 จังหวัด ชลบุรี ระยอง จันทบุรี สมุทรปราการ และตราดโดยพบสูงสุดในกลุ่มอายุ 25 - 34 ปี รองลงมาคือ อายุ 35 - 44 ปีส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอาชีพรับจ้าง ซึ่งเป็นวัยแรงงาน

โรคไข้ปวดข้อยุ่งลาย เป็นโรคติดเชื้อไวรัสชิคุนกุนยา (Chikungunya virus) ที่มียุงลายเป็น พาหะนำโรค พบได้ทุกกลุ่มอายุ มีอาการคล้ายไข้เลือดออก แต่ต่างกันที่ไม่มีการรั่วของพลาสมาออกนอกเส้นเลือด จึงไม่พบผู้ป่วยอาการรุนแรงมาก จนถึงการช็อก ซ้ำเพิ่มเติม ไวรัสติดต่อกันจากคนสู่คนได้โดยมียุงลายเป็นพาหะ เมื่อยุงลายตัวเมียกัดและดูดเลือดผู้ป่วยที่อยู่ในระยะไข้สูง ซึ่งเป็นระยะที่มีไวรัสอยู่ในกระแสเลือด เมื่อยุงที่มีเชื้อไวรัสชิคุนกุนยาไปกัดคนอื่นก็จะแพร่เชื้อไปยัง คนที่ถูกกัด ทำให้คนนั้นเกิดอาการของโรคได้ ทั้งนี้การระบาดของโรคดังกล่าว หากพบผู้ป่วย 1 รายในพื้นที่ แสดงว่าในพื้นที่นั้น จะมีผู้ที่ติดเชื้ออีกประมาณ 10 ราย ซึ่งอาการจะไม่รุนแรง หรือไม่แสดงอาการ

ลักษณะอาการที่เด่นชัดคือ มีไข้ ออกผื่นและจะมีอาการปวดข้อ ข้อบวมแดง อักเสบและเจ็บ เริ่มจากบริเวณข้อมือ ข้อเท้า และข้อต่อแขนขา อาจพบอาการปวดกล้ามเนื้อด้วยอาการปวดข้อจะพบได้หลาย ๆ ข้อ เปลี่ยนตำแหน่งไปเรื่อย ๆ อาการจะรุนแรงมากจนบางครั้งขยับข้อไม่ได้ และจะหายภายใน 1-12 สัปดาห์ ผู้ป่วยบางรายอาจมีอาการปวดข้อเกิดขึ้นได้อีก ภายใน 2-3 สัปดาห์ต่อมา และบางรายอาการปวดข้อจะอยู่ได้นานเป็นเดือนหรือเป็นปี อาการแทรกซ้อนที่พบบ่อยสุดคืออาการปวดข้อเรื้อรังซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี จึงขอให้ ประชาชน ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ร่วมกันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยเน้นใช้มาตรการ “3 เก็บ” ได้แก่ 1.เก็บบ้าน ให้สะอาด โปร่ง โล่ง ไม่ให้เป็นที่พักของยุง 2.เก็บขยะ เศษภาชนะรอบบ้าน ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง และ 3.เก็บน้ำ สำรวจภาชนะใส่น้ำ ต้องปิดฝาให้มิดชิด ป้องกันยุงลายไปวางไข่ เพื่อป้องกันโรคที่มียุงลายเป็นพาหะ รวมทั้งการกำจัดและควบคุมยุงตัวแก่ เช่น การพ่นสารเคมีกำจัดยุงลาย หรือใช้สเปรย์กำจัด ยุงฉีดในมุมมืดของห้องนอน ห้องนั่งเล่น และห้องครัว การป้องกันไม่ให้ยุงลายกัด เช่น ทายากันยุง กำจัดยุงโดยใช้ไม้ช้อนไฟฟ้า จุดสมุนไพรหรือยาจุดไล่ยุง หรือ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนในกรณีที่มีอาการป่วย ควรป้องกันไม่ให้ยุงกัด โดยเฉพาะช่วงเวลากลางวัน เพื่อลดการแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่น สำหรับผู้ที่มีประวัติถูกยุงลายกัด หรืออาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยง หากพบว่ามีอาการป่วยด้วยไข้สูงเฉียบพลัน ผื่นขึ้นตามร่างกาย ตาแดง ปวดข้อเล็กๆ หลายตำแหน่ง ให้รีบพบแพทย์เพื่อเข้ารับการรักษาโดยเร็ว และในส่วนของโรงเรียนเอง ที่ขณะนี้เปิดเทอมแล้ว อย่าลืมหาทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในโรงเรียน รวมทั้งในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และผู้สูงอายุ ให้ระวังติดโรคดังกล่าว ควรป้องกันด้วยการทายากันยุง สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร. 1422

อ้างอิงข้อมูล โดย กลุ่มโรคติดต่อนำโดยแมลง